

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
--	--

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotila (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Jitka Paitlová, Ph.D.

Práci předložila: Kristýna Kosmannová

Název práce: Etika péče jako koncepce, která nevede k legitimizaci mocenské nerovnosti mezi pohlavími

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce – tj. „představení etiky péče jako koncepce, která v otázkách legitimizace mocenské nerovnosti mezi pohlavími překonává omezení utilitaristických a deontologických přístupů“ se zaměřením na „argumenty, kterými lze obhájit nutnost uzákonění možnosti umělého přerušení těhotenství“ (s. 6) – byl naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka v práci představuje etickou teorii označovanou jako „etika péče“, a to zejména v pojetí Virginie Heldové, která se opírá o poznatky z psychologie morálky na základě pojetí Carol Gilliganové. Etika péče je relativně nová etická koncepce, která vychází z principů citlivosti vůči druhým, dobrovolné motivace, odpovědnosti za druhé a priority péče o sebe, na niž se zakládá péče o druhé. Autorka zmiňuje několik paradoxů z dějin, které roztáčely spirálu podřazenosti žen, kdy péče byla přisuzována neplnoprávným členům společnosti (tj. ženám), ačkoli jejich zkušenosti byly opomíjeny; dále legislativní paradox, kdy ačkoli výhradně ženy přivádí na svět nový život, jsou to muži, kdo rozhodují o ženských reprodukčních právech. Autorka dodává také argument na podporu spojení etiky péče a etiky spravedlnosti, protože „péče může existovat bez spravedlnosti, spravedlnost bez péče nikoliv“ (s. 14) a zároveň zdůrazňuje význam etiky péče pro společnost, neboť „pokud by nebyla péče, pak by neexistovala žádná společnost“ (s. 15). Na základě toho postuluje péči jako základní morální hodnotu a kloní se k metafoře etiky jako sítě péče, spravedlnosti, autonomie, ctnosti a užitku.

Ve druhé části práce autorka v kontextu problému práva na umělé přerušování těhotenství popisuje některé deontologické a utilitaristické argumenty ze strany konzervativců i liberálů, a to na příkladu historického vývoje tohoto problému v Polsku. S uchopením a vysvětlením tohoto náročného a citlivého tématu se vypořádala velmi dobře.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Na první pohled je práce formálně v pořádku, avšak nejsou eliminovány jednoslabičné předložky na konci řádku, chybí tečky na konci poznámek pod čarou a text obsahuje jednu hrubou chybu (na s. 9 „osoby viděli“). Ze stylistického hlediska se v práci vyskytuje několik překlepů nebo chybných slov (např. s. 17 „u dívek nastává morální dospělost než u chlapců“, s. 20 „musí pečovat sama o sobě“, „jde proti teorii etice péče“, s. 21 „tuto schopnost muži jednu stranu obdivují“, s. 22 „pak se bohužel od své vlastní podstaty ženství, ale učiní tím volbu odpovědnosti“, s. 26 „Herring se v tomto ohledu dovolává etice péče“, s. 27 „tím hlavním byl měl být návrh“, „pečující společnost nemůže trvat vztazích“, s. 30 „na základě interrupčního zákona“, s. 32 „je nutným

předpokladem pro vznik jakékoliv společnosti“, s. 32 „aby byly osoby účastněny ve vztazích“ etc.). Odkazování a seznam literatury jsou v pořádku.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELKY (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Autorka si vybrala aktuální a náročné téma, které přehledně zpracovala, a to zcela adekvátně úrovni bakalářské práce. Za silnou stránku práce považuji argumentační návaznost a vyváženost, neboť práce obsahuje nejen argumenty pro, ale také proti legalizaci umělého přerušení těhotenství. Zároveň oceňuji, že autorka se jednoznačně staví na stranu legalizace a svůj názor transparentně sděluje, např. na s. 26 „pomyšlení, které si zakládá na záchraně potenciálního lidského života na úkor toho, který již existuje, dle mého názoru postrádá smysl“, přiklání se k argumentům o právu na nedotknutelnost vlastního těla, o tom, že nelze stanovit hranici mezi ženou a plodem a o tom, že nechtěné těhotenství není pečujícím vztahem. Na s. 30 pak plausibilně shrnuje, že „z uvedených důvodů nemůže být ilegalizace interrupcí ve společnosti ospravedlnitelná s odvoláním na péči“.

Za nejslabší stránku práce považuji Závěr, který je argumentačně odbytý – shrnuje závěry, ale jako by byly finální, nikoli vycházející z různých pro a proti argumentů. Nejen, že Závěr obsahuje množství stylistických chyb jako dosud, ale navíc vykazuje logické inkonzistence: např. co vede autorku k závěru, že „nyní je již jasné, že za podřazenost žen ve společnosti je odpovědná jejich emocionální povaha“ (s. 32) nebo k tvrzení, že „ženy jsou schopné přivést na svět nový život. Muži tuto schopnost postrádají, a tak rozhodují o té ženské.“ (tamtéž).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Je podle Vás ostré dichotomizování rozdílných psychologií žen a mužů (např. u Gilliganové) v dnešní diverzní společnosti udržitelné? Není čas na zdůrazňování autonomie v rámci negenderovaného spektra a poukazování spíše na tuto společnou vlastnost všech lidí?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověla): VELMI DOBRĚ

Datum: 28.5.2023

Podpis: